

prima instanță: N. Arabadji
instanța de apel: E. Fistican, V. Cotorobai, V. Clima

dosarul nr. 2ra-2184/17

ÎNCHEIERE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Tintoreto-Trans” împotriva lui Veaceslav Covaliuc cu privire la repararea prejudiciului material

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tintoreto-Trans” și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 27 decembrie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 26 septembrie 2013, SRL „Tintoreto-Trans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Covaliuc cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că potrivit contractului individual de muncă nr. 19/10 din 19 octombrie 2012, pârâtul a fost angajat pe un termen nedeterminat în calitate de șofer de curse internaționale la SRL „Tintoreto-Trans”, fapt confirmat și prin înscrierea în carnetul de muncă al acestuia nr. AB 0268746.

Menționează că la încadrare în serviciu, pârâtul a prezentat permisul de conducere pentru categoriile A, B, C, D, E, precum și certificatul de competență profesională șofer internațional nr. 22021781 din 22 noiembrie 2012, eliberat de către CIPTI (AITA).

Susține că concomitent cu încheierea contractului individual de muncă enunțat, SRL „Tintoreto-Trans” a încheiat cu pârâtul contractul de răspundere materială deplină din 19 octombrie 2012.

Afirmă că ulterior, în temeiul ordinului SRL „Tintoreto-Trans” nr. 48 din 26 martie 2013, pârâtul a fost delegat în Turcia pentru transportarea mărfii cu

autovehiculul de model Mercedes Actros 1846, cu n/î XXXXX, cu remorca de model Schmitz, cu n/î XXXXX, în acest sens fiindu-i eliberate foaia de parcurs nr. BS 636960 și ordinul de deplasare.

Relevă că la 28 martie 20113, în jurul orelor 18.00, au fost telefonați managerul Anatol Gafița și directorul comercial al SRL „Tintoreto-Trans”, Constantin Profir și informați despre comiterea accidentului rutier în regiunea orașului Antalia (or. Curcuteli), de către șoferul Veaceslav Covaliuc, care la acel moment se afla în Turcia.

Invocă că fiind contactat telefonic de către directorul general al întreprinderii, Oleg Iavorski, pârâtul a confirmat că la data comiterii accidentului rutier, el a adormit la volan.

Declară că conform facturii nr. A 612568 din 04 aprilie 2013, prezentate de către compania turcească „CARANOGLU KURTARMA Hal. Kom. Dugun sal. işi. tic. LTD. ŞTI.”, serviciile de evacuare de la locul accidentului au constituit 1770 dolari SUA, achitate de către SRL „Tintoreto-Trans”, care la acel moment, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, constituia 22004,28 lei.

Menționează că SRL „Tintoreto-Trans” a achitat pentru reparația remorcii suma de 2750 dolari SUA, care la acel moment, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, constituia 34083,77 lei.

Susține că pentru remorcarea cap tractorului avariat (autocamionul) din Turcia a fost delegat șoferul de rute internaționale, Victor Vataman, cu autovehiculul cu nr. de înmatriculare XXXXX (foia de parcurs nr. BS 636976), care a și transportat autovehiculul avariat și șoferul acestuia, Veaceslav Covaliuc în Chișinău, fiind suportate cheltuieli în sumă de 20722,34 lei.

Afirmă că prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 1355 din 2 mai 2013, întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare al Ministerului Justiției s-a stabilit că valoarea prejudiciului material cauzat posesorului autovehiculului de model Mercedes Actros 1846, cu n/î XXXXX a constituit 356292 lei.

Relevă că în acest mod, pârâtul a cauzat SRL „Tintoreto-Trans” un prejudiciului material în sumă totală de 433102,39 lei.

Invocă că SRL „Tintoreto-Trans”, prin scrisoarea recomandată cu aviz de recepție cu nr. 202 din 5 septembrie 2013, a propus pârâtului pe cale amiabilă să achite doar suma de 120000 lei, restul cheltuielilor urmând a fi suportate de întreprindere, însă ultimul a refuzat.

Solicită încasarea de la Veaceslav Covaliuc în beneficiul SRL „Tintoreto-Trans” a sumei de 120000 lei, cu titlu de prejudiciu material și a taxei de stat în sumă de 3600 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău sin 27 decembrie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, a fost încasată de la Veaceslav Covaliuc în beneficiul SRL „Tintoreto-Trans” suma de 2400 lei, cu titlu de prejudiciu material și taxa de stat în sumă de 150 lei, iar în total suma de 2550 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017 a fost respins apelul declarat de către SRL „Tintoreto-Trans” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 08 septembrie 2017, SRL „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii, cu încasarea de la intimat a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece au fost interpretate eronat normele de drept material.

Menționează că instanțele judecătorești greșit au aplicat prevederile art. 336 Codul muncii, deoarece această normă se aplică de către angajator doar când nu este încheiat un contract de răspundere materială deplină între angajator și salariat.

Sușține că la examinarea cauzei, instanțele judecătorești urmau să aplice prevederile art. art. 338 și 344 Codul muncii.

Afirmă că în Nomenclatorul funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariați cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea individuală deplină pentru neasigurare integrității valorilor transmise, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 449 din 29 aprilie 2004 sunt indicați expres angajații cu care pot fi încheiate contracte de răspundere materială deplină, printre care se regăsesc și șoferii.

Consideră că instanțele judecătorești au interpretat eronat legea, deoarece în Nomenclator enunțat nu sunt indicate cu exactitate denumirea profesiei precum cele indicate în Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova, aprobat prin ordinul ministrului muncii, protecției sociale și familiei nr. 22 din 03 martie 2014, în conformitate cu care se indică în carnetul de muncă profesia ocupată de fiecare angajat sau în actele de angajare (ordinul de angajare).

La 14 septembrie 2017 și 11 decembrie 2017, SRL „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi a depus cereri de recurs suplimentare, în care a invocat că conform Nomenclatorului funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariați cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea individuală deplină pentru neasigurare integrității valorilor transmise, intimatul cade sub incidența a două lucrări, pe care le execută în cadrul întreprinderii și care servesc drept temei pentru încheierea contractului de răspundere materială deplină și, anume, transportarea valorilor și șofer de autoturisme și camionete de mașini de mare tonaj.

Menționează că este cert faptul că intimatul intră în categoria de angajați cărora i-au fost încredințate valori materiale, care aparțin SRL „Tintoreto-Trans”.

Sușține că la momentul angajării intimatului, recurenta a utilizat Clasificatorul ocupațiilor din RM, care este obligatoriu pentru toți angajatorii din RM și a stabilit că intimatul va fi angajat în funcția de șofer de curse internaționale, care va transporta valori cu ajutorul automobilelor de mare tonaj. Astfel, a fost încheiat contractul de răspundere materială deplină în baza Nomenclatorului enunțat.

Afirmă că intimatul intenționat a încălcat Regulamentul circulației rutiere, fapt confirmat prin actele anexate la materialele dosarului.

Relevă că intimatul a fost sancționat pentru producerea accidentului rutier din 28 martie 2013, fiind întocmit procesul verbal cu privire la contravenție, prin

care acesta a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier soldat cu deteriorarea automobilului, ce-l conducea.

Invocă că datorită faptului că intimatul intenționat a provocat accidentul rutier, acesta este obligat să repare prejudiciul patrimonial conform art. 1410 Cod civil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 10 iulie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 228, vol. I), iar la 8 septembrie 2017, recurenta a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel (f. d. 2-5, vol. II)

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SRL „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță

prima instanță: N. Arabadji
instanța de apel: E. Fistican, V. Cotorobai, V. Clima

dosarul nr. 2ra-2184/17

ÎNCHEIERE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Tintoreto-Trans” împotriva lui Veaceslav Covaliuc cu privire la repararea prejudiciului material

constată:

La 26 septembrie 2013, SRL „Tintoreto-Trans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Covaliuc cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că potrivit contractului individual de muncă nr. 19/10 din 19 octombrie 2012, pârâtul a fost angajat pe un termen nedeterminat în calitate de șofer de curse internaționale la SRL „Tintoreto-Trans”, fapt confirmat și prin înscrierea în carnetul de muncă al acestuia nr. AB 0268746.

Menționează că la încadrare în serviciu, pârâtul a prezentat permisul de conducere pentru categoriile A, B, C, D, E, precum și certificatul de competență profesională șofer internațional nr. 22021781 din 22 noiembrie 2012, eliberat de către CIPTI (AITA).

Susține că concomitent cu încheierea contractului individual de muncă enunțat, SRL „Tintoreto-Trans” a încheiat cu pârâtul contractul de răspundere materială deplină din 19 octombrie 2012.

Relevă că la 28 martie 2011, șoferului Veaceslav Covaliuc, care se afla la acel moment în Turcia, a comis accident rutier în urma căruia întreprinderea a fost prejudiciată cu suma totală de 433102,39 lei.

Invocă că SRL „Tintoreto-Trans”, prin scrisoarea recomandată cu aviz de recepție cu nr. 202 din 5 septembrie 2013, a propus pârâtului pe cale amiabilă să

achite doar suma de 120000 lei, restul cheltuielilor urmând a fi suportate de întreprindere, însă ultimul a refuzat.

Solicită încasarea de la Veaceslav Covaliuc în beneficiul SRL „Tintoreto-Trans” a sumei de 120000 lei, cu titlu de prejudiciu material și a taxei de stat în sumă de 3600 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău sin 27 decembrie 2016 acțiunea a fost admisă parțial și au fost încasate de la Veaceslav Covaliuc în beneficiul SRL „Tintoreto-Trans” suma de 2400 lei, cu titlu de prejudiciu material și taxa de stat în sumă de 150 lei, iar în total suma de 2550 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017 a fost respins apelul declarat de către SRL „Tintoreto-Trans” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 08 septembrie 2017, SRL „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii, cu încasarea de la intimat a cheltuielilor de judecată.

Totodată, SRL „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi a depus și o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, invocând că art. 336 Cod civil este neclar și din aceste considerente, angajatorul nu poate beneficia de repararea prejudiciului cauzat de salariat, deoarece conform acestei norme, salariatul poartă răspundere materială în limitele salariului mediu lunar, care este stabilit de angajator la momentul angajării salariatului.

Examinând cererea depusă de SRL „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Conform parag. 79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform parag. 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu

Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Raportând la caz, prevederile enunțate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că condițiile indicate supra, necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, nu sunt întrunite în cererea înaintată de „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi.

În conformitate cu art. 12¹, art. art. 269-270 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tintoreto-Trans”, reprezentată de avocatul Radu Rusanovschi cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță